

OBSAH

Úvod.....	8
1 Špeciálna pedagogika a jej členenie v kontexte súčasnej vedy a praxe (Žovinec).....	10
2 Edukácia detí a žiakov s mentálnym postihnutím (Žovinec).....	17
2.1 Definovanie mentálneho postihnutia.....	17
2.2 Druhy, typy a stupne mentálneho postihnutia.....	20
2.2.1 Pásmo ľahkého mentálneho postihnutia.....	22
2.2.2 Stredné pásmo mentálneho postihnutia.....	23
2.2.3 Pásmo ťažkého mentálneho postihnutia.....	23
2.3.4 Hlboké pásmo mentálneho postihnutia.....	24
2.3 Etiológia mentálneho postihnutia.....	24
2.4 Možnosti vzdelávania a výchovy žiakov s mentálnym postihnutím.....	26
2.5 Vyučovanie a poradenstvo pre žiakov s mentálnym postihnutím.....	30
2.5.1 Inštrumentálne obohacovanie: Feuerstein's Instrumental Enrichment (FIE).....	32
2.6 Pedagogika osôb s mentálnym postihnutím.....	35
3. Edukácia detí a žiakov so špecifickými poruchami učenia (Žovinec).....	38
3.1 Definovanie špecifických porúch učenia.....	38
3.2 Etiológia špecifických porúch učenia.....	44
3.3 Stupne špecifických porúch učenia.....	46
3.4 Sekundárna symptomatológia špecifických porúch učenia.....	47
3.5 Dyslexia.....	48
3.6 Dysgrafia.....	54
3.7 Dysortografia.....	57
3.8 Dyskalkúlia.....	59
3.9 Dyspraxia.....	63
3.10 Náprava špecifických porúch učenia.....	66
3.11 Edukácia žiakov so špecifickými poruchami učenia.....	70
3.11.1 Metódy a stratégie vyučovania, didaktika špeciálnopedagogickej podpory.....	71
3.11.2 Hodnotenie žiakov so špecifickými poruchami učenia.....	74
4. Logopédia a edukácia žiakov s narušenými komunikačnými schopnosťami (Žovinec).....	80
4.1 Reč, komunikačná schopnosť a narušená komunikačná schopnosť.....	82
4.2 Klasifikácia narušenej komunikačnej schopnosti.....	83
4.3 Etiológia narušenej komunikačnej schopnosti.....	85
4.4 Vybrané diagnózy narušenej komunikačnej schopnosti.....	86

4.4.1 Poruchy článkovania reči - dyslália.....	86
4.4.2 Dyzartria.....	88
4.4.3 Špecifický narušený vývin reči – vývinová vysfázia	90
4.4.4 Neurogénne poruchy komunikácie	93
4.4.5 Mutizmus.....	95
4.4.6 Narušenie zvuku reči - rinolália	95
4.4.7 Zajakavosť	97
4.4.8 Poruchy hlasu.....	100
4.5 Možnosti vzdelávania a výchovy žiakov s NKS.....	100
4.5.1 Metódy a stratégie vyučovania, didaktika špeciálnopedagogickej podpory.....	102
4.5.2 Ústny prejav a skúšanie.....	106
4.5.3 Písomný prejav a skúšanie.....	106
4.5.4 Slovenský jazyk a literatúra	107
4.5.5 Cudzie jazyky	107
4.5.6 Hodnotenie žiaka s NKS	107
5. Edukácia detí a žiakov s poruchami správania (Debnárová Grznárová)	111
5.1 Pedagogika žiakov s poruchami správania, psychosociálne a emocionálne narušených..	111
5.2 Poruchy správania.....	112
5.3 Klasifikácia porúch správania.....	112
5.3.1 Špecifické poruchy správania	116
5.3.2 Nešpecifické poruchy správania.....	118
5.4 Etiológia porúch správania	119
5.5 Porucha pozornosti spojená s hyperaktivitou.....	121
5.5.1 Edukácia detí s poruchou pozornosti a špeciálne výchovné zariadenia	126
5.6 Metódy a stratégie vyučovania, didaktika špeciálnopedagogickej podpory žiaka s adhd.	128
6. Edukácia žiakov so zrakovým postihnutím (Žovinec).....	134
6.1 Pedagogika zrakovo postihnutých	134
6.2 Delenie zrakového postihnutia.....	135
6.2.1 Poruchy binokulárneho videnia	135
6.2.2 Slabozrakosť	136
6.2.3 Čiastočne vidiaci – žiaci so zvyškami zraku.....	136
6.2.4 Nevidiaci.....	137
6.3 Etiológia zrakového postihnutia.....	138
6.4 Vybrané diagnózy poškodenia zraku	138

6.5	Možnosti vzdelávania a výchovy žiakov so zrakovým postihnutím	139
6.6	Metódy a stratégie vyučovania, didaktika	141
	špeciálnopedagogickej podpory	141
7	Edukácia detí a žiakov so sluchovým postihnutím (Belíková).....	148
7.1	Pedagogika sluchovo postihnutých.....	148
7.2	Sluchové postihnutie	149
7.3	Klasifikácia a etiológia porúch sluchu	150
7.4	Rehabilitácia, terapia a kompenzácia u sluchovo postihnutých	154
7.5	Edukácia sluchovo postihnutých	155
8.	Edukácia detí a žiakov s telesným postihnutím, chorých a zdravotne oslabených (Belíková, Žovinec)	163
8.1	Pedagogika telesne postihnutých, chorých a zdravotne oslabených	163
8.2	Charakteristika telesného postihnutia, choroby a zdravotného oslabenia.....	164
8.3	Etiológia telesného postihnutia.....	166
8.4	Klasifikácia telesného postihnutia.....	167
8.5	Detská mozgová obrna	171
8.8	Epilepsia	173
8.9	Rehabilitačné a kompenzačné pomôcky a debarierizácia edukačných priestorov.....	174
8.10	Edukácia jednotlivcov s telesným postihnutím, chorých a zdravotne oslabených	176
9.	Edukácia detí a žiakov s poruchou autistického spektra (Jadličková)	181
9.1	Definovanie autizmu a pervazívnych vývinových porúch.....	181
9.2.	Prevalencia a etiológia porúch autistického spektra	183
9.3	Klasifikácia porúch autistického spektra.....	184
9.3.1	Detský autizmus (Kannerov syndróm).....	185
9.3.2	Aspergerov syndróm	186
9.3.3	Atypický autizmus	188
9.3.4	Iná dezintegračná porucha (Hellerov syndróm, Infantilná demencia)	188
9.3.5	Rettov syndróm	188
9.4.	Možnosti vzdelávania a výchovy	188
9.5	Metódy a stratégie vyučovania, didaktika špeciálnopedagogickej podpory	189
9.5.1	Špeciálne edukačné programy pre žiakov s poruchou autistického spektra.....	190
10.	Edukácia žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia (Žovinec).....	200
10.1	Definovanie sociálne znevýhodneného prostredia	200
10.2	Možnosti vzdelávania a výchovy žiakov zo szp.....	204

11. Problematika nadania v špeciálnej pedagogike (Duchovičová, Hošová, Koleňáková)	212
11.1 Nadanie a talent.....	213
11.2 Modely nadania	214
11.3 Druhy a stupne nadania	215
11.4 Osobnosť a charakteristika nadaných	216
11.4.1 Charakteristika nadaného dieťaťa	217
11.5 Dvakrát výnimočne nadaní.....	219
11.6 Špecifické potreby nadaných vyplývajúce z ich inakosti	219
11.7 Edukácia nadaných žiakov.....	222
11.8 Edukačné ciele nadaných žiakov.....	223
11.9 Obsah edukácie nadaných žiakov	224
11.10 Edukačné prostredie pre nadaných žiakov.....	225
11.11 Edukačné stratégie.....	228
11.12 Osobnostné požiadavky a kompetentnosť pedagóga nadaných žiakov	229